

Investeren in

vroegtijdig (h)erkennen

van problemen

Pedagogisch medewerkers in de kinderopvang spelen een steeds belangrijker rol in het (h)erkennen van problemen bij jonge kinderen. Hetzelfde geldt voor het uitvoeren van vroege interventies en het doorverwijzen naar gespecialiseerde zorg. Dit vraagt om het overdragen van kennis en vaardigheden vanuit de specialistische zorg. MOC 't Kabouterhuis in de regio Amsterdam is één van de instellingen die hierin voorziet.

Moniek Zijm

MOC 't Kabouterhuis biedt specialistische zorg aan gezinnen met jonge kinderen. De hulp is op de eerste plaats gericht op de sociale en emotionele ontwikkeling van het jonge kind (0 t/m 7 jaar). Gewerkt wordt vanuit de visie 'Kind in Context'. Dit is een geïntegreerde werkwijze waarbij het kind wordt onderzocht, behandeld en begeleid in de omgeving waarin het opgroeit. Gewoon bij de kinderopvang, op de peuterspeelzaal of de kleuterschool in de buurt dus. Een sterke professionalisering van het 'voorveld' is voor het welslagen van de gekozen werkwijze een vereiste. Op deze manier zijn eventuele problemen snel te herkennen en kan er tijdig worden ingegrepen.

Scholing en ondersteuning

In iedere groep zitten wel kinderen die opvallen. Daarbij is het soms niet dui-

delijk wat er met en voor deze kinderen kan worden gedaan. Waar voorheen dan vooral werd doorverwezen naar de specialistische hulp elders, wordt nu gekeken in hoeverre een kind op de vertrouwde plek kan blijven en welke extra hulp daar nodig is.

Het vroegtijdig herkennen van mogelijke problemen staat voorop om verergering van bijvoorbeeld een ontwikkelingsachterstand, psychosociale en/of emotionele problemen te voorkomen. Daarom is het van belang dat professionals in de kinderopvang worden geschoold en ondersteund in het herkennen van mogelijke problemen. MOC 't Kabouterhuis ondersteunt daarbij door het coachen op een groep of het begeleiden van een individueel kind, maar ook leren zij professionals met trainingen om te signa-

leren en zelf bepaalde interventies te doen. Belangrijk onderdeel van de trainingen is het houden van gesprekken met ouders: hoe bespreek je het opvallende gedrag van hun kind?

Kennis en expertise

Een voorbeeld van ondersteuning door MOC 't Kabouterhuis is OKIDO, een samenwerkingsverband van verschillende specialistische instellingen gericht op kinderen in de reguliere dagopvang. OKIDO is 24 jaar geleden in Amsterdam opgezet om de kinderen met ontwikkelingsproblemen, gedragsproblemen of een beperking de kans te geven om in de eigen omgeving op een kinderdagverblijf, voorschool of peuterspeelzaal op te trekken met leeftijdsgenootjes. De gespecialiseerde professionals binnen het OKIDO-samenwerkingsverband vormen een

stevig netwerk, waarbij veel kennis en ervaring is opgebouwd omtrent het samengaan van kwetsbare kinderen binnen een reguliere setting.

Het begeleidingsaanbod bestaat enerzijds uit deskundigheidsbevordering van de medewerkers op het kindercentrum, anderzijds gaat het om de stimulering en begeleiding van een individueel kind. De ondersteuning wordt gedurende een langere periode met een afgesproken frequentie geboden. Indien nodig, wordt samengewerkt met de Ouder-KindTeams in de stad. Afgelopen jaar maakten 370 kinderen gebruik van de diensten van OKIDO. Dit grote aantal komt mede doordat de gemeente Amsterdam het project heeft omarmd en subsidie heeft verleend.

Ook in de regio Haarlemmermeer en Amstelmeerlanden biedt MOC 't

Kabouterhuis ondersteuning aan kinderopvang en scholen. Dat is anders georganiseerd en heet daar OKIDOS, maar het doel is hetzelfde: observeren, meekijken en begeleiden/coachen van leidsters en leerkrachten bij de aanpak van het kind.

Signalering en advisering

OKIDO heeft naast het kindgerichte ondersteuningsaanbod ook een kortdurende variant (Alert4You). Hierbij ligt de nadruk op het consulteren van een orthopedagogisch professional door de groepsleiding bij vragen of zorgen omtrent de ontwikkeling van een kind. De professional heeft hierbij een informatieve en coachende rol richting de groepsleiding.

Kinderen die Opvallen

MOC 't Kabouterhuis geeft verder de meerdaagse training Kinderen die Opvallen (KDO) aan professionals in

de kinderopvang. Deze trainingen zijn vooral bedoeld om de medewerkers te leren om opvallend gedrag van jonge kinderen te signaleren en hiermee adequaat om te gaan. Deelnemers leren bovendien om het gedrag van de kinderen op een goede manier bespreekbaar te maken met ouders. KDO bestaat uit een basistraining, een training voor leidinggevend, een verdiepingstraining Gedrag op de Groep en een verdiepingstraining Gesprekken met Ouders. De vraag naar KDO-trainingen is groot en deelnemers zijn zeer enthousiast over deze training.

Kijk voor meer informatie over Okido op www.okidohelpt.nl en voor meer informatie over de KDO trainingen op www.kabouterhuis.nl.